

Sygn. akt III AUa 65/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białecka
Sędziowie:	SSA Urszula Iwanowska SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2018 r. w Szczecinie

sprawy A. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek

na skutek apelacji ubezpieczonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 17 listopada 2017 r. sygn. akt VI U 955/17

1. oddala apelację,

2. zasądza od ubezpieczonej A. F. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego organu rentowego w postępowaniu apelacyjnym i odstępuje od obciążenia ubezpieczonej tymi kosztami w pozostałym zakresie.

SSA Urszula Iwanowska SSA Barbara Białecka del. SSO Gabriela Horodnicka-

Stelmaszczuk

Sygn. akt III AUa 65/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 maja 2017 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. po rozpatrzeniu wniosku A. F. z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie umorzenia należności z tytułu składek, na podstawie art. 1 ust. 8 ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące

pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r., poz. 1551) określił, że według stanu na dzień 17 kwietnia 2014 r. umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek na:

a. ubezpieczenia społeczne – za okres: 05.2004 r.- 08.2004 r., 10.2004 r.-08.2006 r., 02.2007 r. - 05.2008 r., w łącznej kwocie 28.385,41 zł, w tym z tytułu: składek – 14.975,41 zł; odsetek – 13.410,00 zł;

b. ubezpieczenie zdrowotne – za okres: 11.2005 r., 01.2006 r., 04.2006 r.-05.2006 r., 09.2007 r. – 11.2007 r., 01.2008 r. – 05.2008 r. w łącznej kwocie 4.101,38 zł, w tym z tytułu: składek – 2.260,38 zł; odsetek – 1.841 zł,

c. Fundusz Pracy – za okres: 08.2004 r., 10.2004 r., 01.2005 r. - 02.2005 r., 07.2005 r. – 08.2006 r., 02.2007 r. - 05.2008 r. w łącznej kwocie 2.302,59 zł, w tym z tytułu: składek – 1.210,59 zł; odsetek – 1.092 zł.

Organ rentowy wskazał jednocześnie, że warunkiem umorzenia ww. należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu, a należności z tytułu składek za okres od 01.01.1999 r., nieobjęte postępowaniem o umorzenie, należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 963) oraz wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18.04.2008 r. nr 78, poz. 465 ze zm.).

W dołączonym do decyzji piśmie z dnia 2 maja 2017 r. o numerze (...), organ rentowy przekazał A. F. informację na temat należności do zapłaty stanowiących warunek umorzenia należności.

W piśmie tym organ poinformował nadto, że wskazane należności należy uregulować wraz z należnymi odsetkami za zwłokę liczonymi do dnia zapłaty włącznie oraz z kosztami egzekucyjnymi.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł płatnik A. F. reprezentowana przez pełnomocnika M. F., kwestionując prawidłowość wyliczenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dotyczącego należności podlegających umorzeniu. Skarżący na dowód swoich twierdzeń przedłożył kserokopie zaświadczeń ZUS z dnia 15.04.2004 r. oraz z dnia 08.08.2005 r. o niezaleganiu przez płatnika z zapłatą składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy - na dzień wystawienia zaświadczeń. Jednocześnie podniósł, że A. F. w okresie od 18.09.2006 r. do grudnia 2008 r. była zatrudniona na terenie Wielkiej Brytanii, zatem podlega brytyjskim uregulowaniom w zakresie ubezpieczeń społecznych. Płatnik zarzucił opieszałość organowi rentowemu, co jego zdaniem miało wpływ na prawidłowość dokonanych wyliczeń.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania w całości, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji, a nadto wskazując, że należności składkowe podlegające umorzeniu zostały ustalone przez organ na podstawie danych zaewidencjonowanych na koncie płatnika składek w Kompleksowym Systemie Informatycznym (KSI) oraz znajdujących się również w aktach sprawy. Zdaniem organu, skarżący nie przedstawił żadnych dowodów, które mogłyby wpłynąć na zmianę decyzji. Organ wniósł także o zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 17 listopada 2017 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie i zasądził od ubezpieczonej A. F. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę 180 (stu osiemdziesięciu) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

A. F. na terenie Polski prowadziła na własny rachunek działalność pod nazwą Przedsiębiorstwo Handlowe (...), Al. (...), (...)-(...) S.. Od 18.09.2006 r. do 30.09.2007 r. oraz od 19.05.2008 r. do 30.06.2010 r. A. F. równocześnie wykonywała pracę na terenie Wielkiej Brytanii i z tego powodu we wskazanym wyżej okresie podlegała ustawodawstwu brytyjskiemu, nie podlegając w tym czasie ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu w Polsce z

tytułu prowadzonej działalności. Okoliczność ta została uwzględniona przez organ rentowy przy ustalaniu wymiaru należnych na rzecz ZUS składek, niezapłaconych przez płatniczkę.

W zaświadczeniu z dnia 15.04.2004 r. ZUS stwierdził, że na dzień 15.04.2004 r. płatnik składek A. F. nie zalega z zapłatą składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i na Fundusz Pracy.

Płatnik składek A. F. na dzień 17.04.2014 r. posiada zaległości z tytułu nieopłaconych składek na rzecz ZUS, w szczególności z tytułu składek:

- na ubezpieczenia społeczne za okres: 05.2004 r.-08.2004 r., 10.2004 r.-08.2006 r., 02.2007 r. - 05.2008 r., w łącznej kwocie 28.385,41 zł, w tym z tytułu: składek – 14.975,41 zł; odsetek – 13.410,00 zł;

- na ubezpieczenie zdrowotne – za okres: 11.2005 r., 01.2006 r., 04.2006 r.- 05.2006 r., 09.2007 r. – 11.2007 r., 01.2008 r. – 05.2008 r. w łącznej kwocie 4.101,38 zł, w tym z tytułu: składek – 2.260,38 zł; odsetek – 1.841 zł,

- na Fundusz Pracy – za okres: 08.2004 r., 10.2004 r., 01.2005 r. -02.2005 r., 07.2005 r. – 08.2006 r., 02.2007 r. -05.2008 r. w łącznej kwocie 2.302,59 zł, w tym z tytułu: składek – 1.210,59 zł; odsetek – 1.092 zł.

A. F. z tytułu nieopłaconych składek na dzień 06.04.2016 r. posiada zadłużenie:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne – FUS, za następujące okresy i w następujących wysokościach PLN: 05/2004 -362,22, 06/2004 - 417,84, 07/2004 -417,84, 08/2004 - 171,05, 10/2004 - 461,05, 11/2004 - 461,05, 12/2004 -72,94, 01/2005 - 469,19, 02/2005 -469,19, 03/2005-497,22, 04/2005-497,22, 05/2005-497,22, 06/2005 -499,28, 07/2005 -499,28, 08/2005 -177,16, 09/2005 -399,37, 10/2005 -479,25, 11/2005 -479,25, 12/2005 -485,17, 01/2006 -309,73, 02/2006 -309,73, 03/2006 -309,73, 04/2006 -308,56, 05/2006 -308,56, 06/2006 -308,56, 07/2006 -308,56, 08/2006 -99,54, 02/2007 -183,57, 03/2007 -321,23, 04/2007 -321,23, 05/2007 -321,23, 06/2007 -321,23, 07/2007 -293,15, 08/2007 -293,15, 09/2007 -293,15, 10/2007 -293,15, 11/2007 -293,15, 12/2007 -293,15, 01/2008 -307,63, 02/2008 -307,63, 03/2008 -307,63, 04/2008 -307,63, 05/2008 -307,63, 06/2008 -307,63, 07/2008 -307,63, 08/2008 -307,63, 09/2008 -307,63, 10/2008 -307,63, 11/2008 -307,63

- z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne - FUZ, za następujące okresy i w następujących wysokościach PLN: 05/2004 -25,10, 07/2004 -294,10, 08/2004 -147,05, 09/2004 -148,46, 10/2004 -148,46, 11/2004 -148,46, 12/2004 -150,33, 01/2005 -154,88, 02/2005 -154,88, 03/2005 -162,43, 04/2005 -162,43, 05/2005 -162,43, 06/2005 -154,61, 07/2005 -154,61, 08/2005 -154,61, 09/2005 -157,48, 10/2005 -157,48, 11/2005 -157,48, 12/2005 -159,10, 01/2006 -65,88, 02/2006 -65,88, 03/2006 -68,88, 04/2006 -65,88, 05/2006 -65,88, 06/2006 -65,88, 07/2006 -65,88, 08/2006 -21,25, 02/2007 -40,31, 03/2007 -70,54, 04/2007 -70,54, 05/2007 -70,54, 06/2007 -70,54, 07/2007 -73,07, 08/2007 -73,07, 09/2007 -73,07, 10/2007 -73,07, 11/2007 -73,07, 12/2007 -73,07, 01/2008 -89,93, 02/2008 -89,93, 03/2008 -89,93, 04/2008 -89,93, 05/2008 -89,93, 06/2008 -89,93, 07/2008 -89,93, 08/2008 -89,93, 09/2008 -89,93, 10/2008 -89,93, 11/2008 -89,93, 08/2007 -73,07, 09/2007 -73,07, 10/2007 -73,07, 11/2007 -73,07, 12/2007 -73,07, 01/2008 -89,93, 02/2008 -89,93, 03/2008 -89,93, 04/2008 - 89,93, 05/2008 -89,93, 06/2008 -89,93, 07/2008 -89,93, 08/2008 -89,93, 09/2008 -89,93, 10/2008 -89,93, 11/2008 -89,93,

- z tytułu składek na Fundusz Pracy - za następujące okresy i w następujących wysokościach PLN: 05/2004 -27,35, 06/2004 -68,56, 07/2004 -68,56, 08/2004 -34,28, 10/2004 -32,79, 12/2004 -66,74, 01/2005 -33,37, 02/2005 -33,37, 04/2005 -70,72, 05/2005 -70,72, 07/2005 -35,51, 08/2005 -35,51, 09/2005 -34,08, 10/2005 -34,08, 11/2005 -34,08, 12/2005 -34,50, 01/2006 -0,90, 02/2006 -0,90, 03/2006 -0,90, 04/2006 -0,90, 05/2006 -0,90, 06/2006 -0,90, 07/2006 -0,90, 08/2006 -0,29, 02/2007 -0,53, 03/2007 -0,94, 04/2007 -0,94, 05/2007 -0,94, 06/2007 -0,94, 07/2007 -0,94, 08/2007 -0,94, 09/2007 -0,94, 10/2007 -0,94, 11/2007 -0,94, 12/2007 -0,94, 01/2008 -1,13, 02/2008 -1,13, 03/2008 -1,13, 04/2008 -1,13, 05/2008 -1,13, 06/2008 -1,13, 07/2008 -1,13, 08/2008 -1,13, 09/2008 -1,13, 10/2008 -1,13, 11/2008 -1,13.

W dniu 16 kwietnia 2014 roku A. F., reprezentowana przez M. F., na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r. poz. 1551) złożyła wniosek o umorzenie nieopłaconych należności na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe w całości za okres objęty ustawą. W piśmie z dnia 14.05.2014 r. organ rentowy poinformował płatnika o błędach występujących w dokumentach zgłoszeniowych zaewidencjonowanych w KSI i wezwał płatnika do złożenia poprawnych dokumentów w terminie 7 dni pod rygorem pozostawienia wniosku o umorzenie należności bez rozpoznania.

Kolejno w pismach z dnia: 12.06.2014 r., 31.07.2014 r., 30.09.2014 r., 24.11.2014 r., 28.06.2016 r., 06.04.2017 r. – ZUS informował płatnika o toku postępowania zainicjowanego wnioskiem z dnia 16.04.2014 r., w szczególności, że trwa postępowanie wyjaśniające uwzględniające m.in. okoliczność zatrudnienia płatnika poza granicami kraju w okresie od 14.02.2007 r. do 30.06.2010 r. Jednocześnie organ wyznaczał kolejne terminy na rozpoznanie wniosku A. F. i informował o możliwości zapoznania się z aktami sprawy w siedzibie ZUS.

Decyzją z dnia 1 lipca 2009 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że M. F. podlega z tytułu współpracy przy prowadzonej działalności gospodarczej płatnika, A. F., obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 20 lutego 2001 r. do 31 grudnia 2005 r., a także z tytułu pracy na podstawie umowy o świadczenie usług na rzecz firmy A. F. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 10 sierpnia 2006 r. i od 14 lutego 2007 r. do 30 listopada 2008 r., jednocześnie ustalając podstawy wymiaru składek za poszczególne okresy.

Decyzją z dnia 1 czerwca 2010 r. organ rentowy uzupełnił decyzję z dnia 1 lipca 2009 r. o uzasadnienie faktyczne dotyczące współpracy M. F. przy prowadzonej działalności z A. F. w okresie od 20 lutego 2001 r. do 31 grudnia 2005 r. Organ rentowy podniósł, iż decyzję z dnia 1 lipca 2009 r. wydano w oparciu o informacje uzyskane z centralnej bazy danych ZUS oraz przeprowadzonego przez Wydział Kontroli Płatników Składek postępowania wyjaśniającego. W wyniku analizy materiału pokontrolnego oraz w oparciu o zeznania złożone przez J. S. do protokołu przesłuchania z dnia 30 grudnia 2008 r. ustalono, iż w okresie zatrudnienia J. S. w firmie A. F., M. F. podpisywał z J. S. umowę o pracę, często przywoził kwiaty do kwaciarni z hurtowni, razem z żoną zajmował się sprawami dotyczącymi kwaciarni, rozliczał i przekazywał J. S. wynagrodzenie za pracę, rozliczał utargi dzienne. Jak zeznała J. S., ona pracowała w kwaciarni od godziny 9:00 do 16:00, natomiast M. F. albo jego żona po godzinie 16. Jednocześnie organ rentowy podkreślił, iż w protokole przesłuchania z dnia 20 marca 2009 r. M. F. zeznał, że od momentu prowadzonej przez A. F. działalności gospodarczej zastępował żonę w punkcie sprzedaży kwiatów, przywoził kwiaty z hurtowni do kwaciarni, a także po zakończeniu pracy przez pracownicę, tj. po godzinie 16 przejmował kasę i dokonywał wydruków z kasy fiskalnej.

Decyzją z dnia 21 października 2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. zmienił decyzję z dnia 1 lipca 2009 r. stwierdzając, że M. F. podlega z tytułu współpracy przy prowadzonej działalności gospodarczej płatnika A. F. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu:

1. z tytułu współpracy przy prowadzonej działalności gospodarczej płatnika A. F. w okresie od 20 lutego 2001 r. do 16 sierpnia 2003 r., od 1 września 2003 r. do 11 sierpnia 2004 r., od 1 września 2004 r. do 11 sierpnia 2005 r. oraz od 6 września 2005 r. do 31 grudnia 2005 r.;

2. z tytułu pracy na podstawie umowy o świadczenie usług na rzecz firmy A. F. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 10 sierpnia 2006 r. i od 14 lutego 2007 r. do 30 listopada 2008 r., jednocześnie ustalając podstawy wymiaru składek za poszczególne okresy.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że po ponownej analizie dokumentów złożonych przez A. F., a wygenerowanych z Centralnej Bazy Danych ZUS Oddział uwzględnił przerwy jakie A. F. zgłaszała w okresie prowadzonej przez siebie działalności, tj. od 17 sierpnia 2003 r. do 31 sierpnia 2003 r., od 12 sierpnia 2004 r. do 31 sierpnia 2004 r. oraz od 12 sierpnia 2005 r. do 5 września 2005 r.

Odwołania od powyższych decyzji złożyli M. F. oraz A. F., zaprzeczając jakoby M. F. posiadał status osoby współpracującej z A. F. w prowadzeniu działalności gospodarczej. M. F. podniósł, iż nigdy nie współpracował z żoną przy prowadzeniu działalności, gdyż w tym czasie zajmował się swoimi sprawami karno-podatkowymi, zaś w okresie od stycznia 2006 r. do listopada 2008 r. prowadził działalność osobiście w kwiaciarni, przy czym działalność tę wykonywał charytatywnie. Poza tym podniósł, że A. F. prowadziła działalność od kwietnia 2001 r., a nie jak wskazuje organ rentowy od lutego 2001 r.

Organ rentowy domagał się oddalenia odwołań. Wyrokiem z dnia 18 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wydanym w sprawie VI U 1750/09, umorzył postępowanie w części dotyczącej okresów od 17 sierpnia 2003 r. do 31 sierpnia 2003 r., od 12 sierpnia 2004 r. do 31 sierpnia 2004 r. i od 12 sierpnia 2005 r. do 5 sierpnia 2005 r. oraz oddalił odwołania w pozostałej części, rozstrzygając o kosztach procesu. Rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego zostało utrzymane w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 13 lutego 2014 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III AUa 223/13.

Sąd Okręgowy rozstrzygając niniejszą sprawę uznał, iż odwołanie wnioskodawczyni nie zasługuje na uwzględnienie podnosząc, iż istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy organ rentowy zaskarżoną decyzją nr (...) prawidłowo określił według stanu na dzień 17 kwietnia 2014 r. wysokość należności z tytułu nieopłaconych przez płatnika składek, które będą podlegały umorzeniu na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r. poz. 1551) oraz tych, które umorzeniu podlegały nie będą.

Sąd pierwszej instancji wskazał, iż zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r. poz. 1551, dalej jako ustawa abolicyjna) na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji określającej warunki umorzenia lub innej niż wymieniona w pkt 1, umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. Stosownie do art. 1 ust. 1 pkt 10 i 11 ustawy warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. (pkt 10) Niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8. (pkt 11). Zgodnie z ust. 6 art. 1 ustawy abolicyjnej, umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Z kolei w przepisach art. 1 ust. 8 i art. 1 ust. 13 pkt 1 i 2 ustawy abolicyjnej wskazano, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych (art. 1 ust. 8) oraz decyzję o: 1) umorzeniu należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12, lub 2) odmowie

umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12 (art. 1 ust. 13).

Jak wynika z ustaleń Sądu meriti, decyzją z dnia 2 maja 2017 roku organ rentowy określił warunki umorzenia należności z tytułu nieopłaconych przez płatnika składek na: ubezpieczenia społeczne – za okres: 05.2004 r. - 08.2004 r., 10.2004 r.- 08.2006 r., 02.2007 r. - 05.2008 r. (w łącznej kwocie 28.385,41 zł, w tym z tytułu: składek – 14.975,41 zł; odsetek – 13.410,00 zł); na ubezpieczenie zdrowotne – za okres: 11.2005 r., 01.2006r., 04.2006 r.- 05.2006 r., 09.2007 r. – 11.2007 r., 01.2008 r. – 05.2008 r. (w łącznej kwocie 4.101,38 zł, w tym z tytułu: składek – 2.260,38 zł; odsetek – 1.841 zł); na Fundusz Pracy – za okres: 08.2004 r., 10.2004 r., 01.2005 r. -02.2005 r., 07.2005 r. – 08.2006 r., 02.2007 r. - 05.2008 r. (w łącznej kwocie 2.302,59 zł, w tym z tytułu: składek – 1.210,59 zł; odsetek – 1.092 zł). Jednocześnie informując wnioskodawcę, że warunkiem umorzenia należności jest spłata należności niepodlegających umorzeniu wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty włącznie i kosztami egzekucyjnymi w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji. Pismem z dnia 02.05.2017r. (k.56 akt kontroli ZUS) ZUS poinformował wnioskodawcę o należnościach z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne FUS, ubezpieczenie zdrowotne FUZ i Fundusz Pracy, które według stanu na dzień 06.04.2016r. nie podlegają umorzeniu.

Sąd Okręgowy wskazał, że niespornym było, iż zarówno decyzja z dnia 2 maja 2017 r., jak i sporządzone w tym samym dniu pismo ZUS-u dotyczące należności niepodlegających umorzeniu, zostały skutecznie doręczone pełnomocnikowi płatnika. Płatnik A. F. reprezentowana przez pełnomocnika M. F., zaskarżyła ww. decyzję kwestionując prawidłowość wyliczeń ZUS.

W ocenie Sądu pierwszej instancji analiza materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie jednoznacznie wskazuje, że płatnik A. F. posiada zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy w okresach wskazanych w zaskarżonej decyzji, a wysokość tych składek obliczona została przez organ rentowy w sposób prawidłowy, na podstawie danych zaewidencjonowanych na koncie płatnika składek w Kompleksowym Systemie Informatycznym (KSI). Sąd nie znalazł błędów po stronie organu rentowego, które mogłyby wpłynąć na treść decyzji nr (...), a płatnik nie przedstawił żadnych dowodów na okoliczność, że błędy takie występują.

Skarżący na dowód swoich twierdzeń przedłożył m.in. kserokopie zaświadczenia ZUS z dnia 15.04.2004 r. o niezaleganiu przez płatnika z zapłatą składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy - na dzień wystawienia zaświadczenia.

Zdaniem Sądu meriti, zaświadczenie to nie może wpłynąć na ocenę prawidłowości decyzji ZUS, ponieważ wydane zostało przed powstaniem zaległości objętych sporną decyzją (decyzja dotyczy zaległości za okres od 05.2004 r.). Nadto, Sąd Okręgowy stwierdził, iż z urzędu posiadał informacje na temat postępowania, które toczyło się przed sądami obu instancji, (zakończony prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie VI U 1750/09, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 3 czerwca 2014 r. w sprawie III AUa 223/13), a dotyczyło odwołania płatniczki i M. F. od trzech decyzji ZUS stwierdzających podlegania M. F. - z tytułu współpracy przy prowadzonej działalności gospodarczej A. F. - obowiązkowym ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 20 lutego 2001 r. do 31 grudnia 2005 r., a także z tytułu pracy na podstawie umowy o świadczenie usług na rzecz firmy A. F. - obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 10 sierpnia 2006 r. i od 14 lutego 2007 r. do 30 listopada 2008 r., jednocześnie ustalającym podstawy wymiaru składek za poszczególne okresy. W toku tego postępowania zmianie uległy okresy rozliczeniowe i wysokość należności płatniczki z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy za M. F., ponieważ Sąd – w sprawie VI U 1750/09 – oddalił prawomocnie odwołania płatniczki i M. F. w zakresie dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniom społecznym od 20 lutego 2001 r. do 16 sierpnia 2003 r., od 1 września 2003 r. do 11 sierpnia 2004 r., od 1 września 2004 r. do 11 sierpnia 2005 r. oraz od 6 września 2005 r. do 31 grudnia 2005 r., od 1 stycznia 2006 r. do 10 sierpnia 2006 r. i od 14 lutego 2007 r. do 30 listopada 2008 r., jednocześnie ustalając podstawy wymiaru składek za te okresy, co musiało automatycznie spowodować zmianę stanu konta płatniczki.

Tym samym Sąd Okręgowy przyjął, że również zaświadczenie z dnia 8 sierpnia 2005 r. nie zawiera prawidłowych informacji na temat zaległości płatnika na dzień jego wystawienia.

W ocenie Sądu pierwszej instancji, pozbawione racji są także twierdzenia płatnika dotyczące opieszałości organu rentowego, co rzekomo miało wpływ na prawidłowość ustaleń organu. Analiza pism ZUS kierowanych do płatnika wskazuje, że ZUS wielokrotnie informował płatnika na jakim etapie znajduje się postępowanie zainicjowane wnioskiem z dnia 16.04.2014 r., jakie okoliczności zostały uwzględnione - w tym okres zatrudnienia płatnika na terenie Wielkiej Brytanii - oraz informował o możliwości zapoznania się z aktami sprawy w siedzibie ZUS. Sama zaś okoliczność, że weryfikacja dokumentów płatnika trwała 3 lata pozostaje bez wpływu na treść ustaleń organu.

Zdaniem Sądu meriti, wydając sporną decyzję, ZUS uwzględnił okoliczność, że w okresie od 18.09.2006 r. do 30.09.2007 r. oraz od 19.05.2008 r. do 30.06.2010 r. A. F. podlegała ustawodawstwu brytyjskiemu. Nie jest to zatem nowa okoliczność, która wzruszałaby przedmiotową decyzję.

Ustalenia faktyczne Sąd pierwszej oparł przede wszystkim na dowodach z dokumentów, których autentyczność i treść nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania i nie budziły wątpliwości tego Sądu. Sąd uznał również za wiarygodne zeznania świadka M. K., pracownika organu rentowego, która w Wydziale Rozliczeń Kont Płatników Składek zajmowała się wnioskiem abolicyjnym płatniczki. Zeznania tego świadka były spójne, logiczne i zgodne z dowodami z dokumentów.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa i na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie płatnika oddalił (pkt I wyroku).

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz z § 2 pkt 4 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804). Sąd, uwzględniając datę wpływu odwołania, zasądził od odwołującej na rzecz organu rentowego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodziła się ubezpieczona, zaskarżając je w całości i zarzucając mu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść polegający na przyjęciu błędnej interpretacji okresu zatrudnienia w krajach EWG celem naliczenia składek ubezpieczeniowych,
2. nierozpatrzenie wszystkich okoliczności sprawy i niewypełnienie wymogu uzasadnienia formalnego stosownie do art. 107 k.p.a., oraz istnienie wielu błędów interpretacyjnych (strona 14);
3. nieuwzględnienie faktu, że A. F. z uwagi na ukończenie 60-tego roku życia złożyła wniosek o emeryturę, natomiast każda kwota składkowa (bez umorzeń) ma wpływ na wysokość emerytury i dlatego prawidłowe wyliczenia kwot do umorzenia są bardzo istotne.

Apelująca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i ponowne rozpoznanie sprawy lub zmianę zaskarżonego wyroku z uwagi na błędy formalne oraz nieuwzględnienie wszystkich okoliczności sprawy stosownie do złożonych w sądzie pierwszej instancji odwołań. Wniosła również o wstrzymanie wykonalności zaskarżonego wyroku.

W uzasadnieniu wskazała, że sprawdzanie salda w ZUS trwało bardzo długo bo ponad 3 lata, tj. od 16 kwietnia 2014 r. do dnia 02 maja 2017 r. i w tej sytuacji należy przyjąć, że wyliczenia są nieprawidłowe i nie do końca rzetelne. W trakcie rozpatrywania wniosku organ kontrolny ZUS przysyłał kilkakrotnie zawiadomienia o wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy ale tylko raz w zawiadomieniu z dnia 06.04.2017 r. (znak (...)) powiadomił o możliwości zapoznania się z aktami sprawy. O treści tego prawa do zapoznania się z aktami sprawy, czyli ze zgromadzonymi faktycznymi dowodami, zaraz po otrzymaniu ww. zawiadomienia 13.04.2017 r. A. F., która od kilku lat pracuje jako opiekun osób starszych na terenie Niemiec, została powiadomiona.

Apelująca wskazała, że zapoznanie się z aktami w ZUS okazało się niemożliwe, gdyż 02 maja 2017 r. zapadła decyzja ZUS.

Skarżąca podkreśliła, że wydane przez ZUS decyzje powinny odpowiadać wymaganiom określonym w art. 107 k.p.a., a decyzja powinna też zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne. Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej. Winno ono zawierać ocenę zebranego w postępowaniu materiału dowodowego. Zdaniem apelującej, zaskarżona decyzja nr (...) nie odpowiada ww. wymaganiom.

ZUS jako organ administracji publicznej nie zapewnił A. F. możliwości prawnej (art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego - Dz. U. z 2016 poz. 23 ze zm.) czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji uniemożliwił Jej wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Zdaniem ubezpieczonej, z treści wskazanej zaskarżonej ww. decyzji oraz w jej uzasadnieniu nie wynika jakie ustalenia faktyczne legły u podstaw jej wydania, są to wyliczenia niczym nie poparte, a rozpatrywanie wniosku trwało ponad 3 lata, czyli bardzo opieszale.

Ubezpieczona ponownie wskazała na fakt wydania zaświadczenia o niezaleganiu w składkach ZUS w kwietniu 2004 roku i w sierpniu 2005 roku. Nadmieniała ponadto, że w okresie od 18 września 2006 r. do 30 września 2017 roku oraz od maja 2008 roku do 30 czerwca 2010 roku była pracownikiem zatrudnionym na terenie Wielkiej Brytanii (praca w Anglii).

W uzasadnieniu apelacji skarżąca zacytowała również treść przepisu art. 14c rozporządzenia EWG nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. dotyczącego stosowania zabezpieczenia społecznego dla pracowników najemnych, osób prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek i do członków ich rodzin, przemieszczających się we Wspólnocie oraz rozporządzenia EWG nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. ustalającego sposób stosowania rozporządzenia EWG nr 1408. Jej zdaniem, przepisy tych aktów prawnych mają zastosowanie w niniejszej sprawie. Prowadziła ona bowiem działalność gospodarczą w Polsce, ale dodatkowo była zatrudniona na podstawie umowy o pracę w brytyjskiej firmie. Dodatkowo wskazała, że instytucja HMRC potwierdziła poprzez wydanie dokumentu A1, że właściwe jest dla niej ustawodawstwo tego kraju. Oznacza to, że w danym momencie można być ubezpieczonym tylko w jednym kraju i tylko tam może istnieć obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. Zasada ta wynika między innymi z artykułu 11 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004.

W związku z powyższym z uwagi na wykonywanie pracy przez A. F. na terenie Wielkiej Brytanii (Anglia), podlegała ona brytyjskim uregulowaniom w zakresie ubezpieczeń społecznych, z tego też nie podlegała ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Polski.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jej oddalenie w całości i o zasądzenie na rzecz ZUS O/S. zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się nieuzasadniona.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji jest prawidłowe. Sąd Okręgowy właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe oraz dokonał trafnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny sprawy. Sąd odwoławczy podzielił ustalenia i rozważania prawne Sądu pierwszej instancji, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 1998 r., sygn. akt I PKN 339/98, OSNP 1999/24/776).

Na wstępie Sąd Apelacyjny zwraca uwagę, iż treść apelacji płatnika składek stanowi w całości powtórzenie argumentacji podnoszonej już wielokrotnie w licznych pismach procesowych przez pełnomocnika odwołującej się A. F., dotyczącej przede wszystkim zakwestionowania prawidłowości wyliczenia dokonanego przez organ rentowy w zakresie należności płatnika składek podlegających umorzeniu, w tym m.in. wskutek błędnej, zdaniem strony skarżącej, oceny przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych okresu od 18 września 2006 r. do 30 września 2007 r. oraz od 19 maja 2008 r. do 30 czerwca 2010 r., kiedy to ubezpieczona była zatrudniona na terenie Wielkiej Brytanii i podlegała brytyjskim uregulowaniom w zakresie ubezpieczeń społecznych. Nadto, w złożonej apelacji strona po raz kolejny podniosła zarzut przewlekłości postępowania toczącego się przed organem rentowym, wskazując, że miało to wpływ na prawidłowość dokonanych wyliczeń.

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny wskazuje, że dokonane w niniejszej sprawie wyliczenia dotyczące należności podlegających oraz niepodlegających umorzeniu zostały przeprowadzone przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w sposób prawidłowy, na podstawie danych zaewidencjonowanych na koncie płatnika składek

w Kompleksowym Systemie Informatycznym (KSI) oraz znajdujących się w aktach sprawy. Informacje zawarte na koncie płatnika składek prowadzonym w formie elektronicznej, stosownie do brzmienia art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1778), są środkiem dowodowym w postępowaniu administracyjnym i sądowym z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Zauważyć należy, że w niniejszej sprawie odwołująca się, w przeciwieństwie do organu rentowego, który przedstawił stosowne dowody uzasadniające jego stanowisko co do wysokości zaległości istniejących na koncie płatnika składek, ani w postępowaniu przed organem rentowym, ani postępowaniu sądowym nie naprowadziła dowodu, który wykazałby niezgodność wydanej decyzji z rzeczywistym stanem faktycznym. Sąd Apelacyjny, podobnie jak Sąd Okręgowy, nie znalazł błędów po stronie organu rentowego, które mogłyby wpłynąć na treść decyzji z dnia 2 maja 2017 r. Przypomnieć należy, iż płatnik składek na dowód swoich twierdzeń przedłożyła m.in. kserokopie zaświadczenia ZUS z dnia 15 kwietnia 2004 r. o niezaleganiu z zapłatą składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy (na dzień wystawienia zaświadczenia). Sąd odwoławczy podziela w tym zakresie stanowisko Sądu pierwszej instancji, który uznał, że przedmiotowe zaświadczenie nie może wpłynąć na ocenę prawidłowości decyzji ZUS, ponieważ wydane zostało przed powstaniem zaległości objętych sporną decyzją (decyzja dotyczy zaległości za okres od maja 2004 r.).

W związku z powyższym stwierdzić należy, iż także zaświadczenie z dnia 8 sierpnia 2005 r., wbrew twierdzeniom apelującej, nie zawiera prawidłowych informacji na temat zaległości płatnika na dzień jego wystawienia.

Wbrew twierdzeniom apelującej, przy ustalaniu wysokości należności płatnika składek organ rentowy uwzględnił okoliczność zatrudnienia A. F. na terenie Wielkiej Brytanii oraz podlegania przez nią brytyjskim ubezpieczeniom społecznym. Powyższe wynika jednoznacznie m.in. z pisma z dnia 6 października 2014 r. (akta ZUS), w którym organ rentowy wyjaśnił, iż na podstawie posiadanych informacji ustalił, że ubezpieczona A. F. na terenie Polski prowadziła działalność na własny rachunek, Przedsiębiorstwo Handlowe (...), al. (...), (...)-(...) S. (NIP (...)) w okresie od 14 lutego 2007 r. do 30 czerwca 2010 r., wykonując równocześnie pracę na terenie Wielkiej Brytanii na podstawie umowy o pracę zawartej z firmą (...) Ltd,(...), F. F. M., N. S. (...) w okresie od 18 września 2006 r. do 30 września 2007 r. oraz na podstawie umowy o pracę zawartej z firmą (...), (...) Ltd, (...), H., (...) w okresie od 19 maja 2008 r. do 31 lipca 2012 r. Organ wyjaśnił, że zgodnie z art. 14c lit. a Rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. Urz. WE Nr L 149 z 05.07.1971 r., ze zm.) osoba będąca równocześnie pracownikiem najemnym na terytorium jednego Państwa Członkowskiego i prowadząca działalność na własny rachunek na terytorium innego Państwa Członkowskiego podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium wykonuje pracę za wynagrodzeniem lub, jeżeli jest zatrudniona na terytorium dwóch lub więcej Państw Członkowskich, ustawodawstwu określonego zgodnie z art. 14 ust. 2 lub 3, chyba że lit. b stanowi inaczej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, iż w dniu 8 września 2014 r. instytucja brytyjska HM Revenue & Customs potwierdziła na formularzach E 101 stosowanie wobec A. F. brytyjskiego ustawodawstwa w okresie od 18 września

2006 r. do 30 września 2007 r. oraz od 19 maja 2008 r. do 30 czerwca 2010 r. na podstawie art. 14c lit. a rozporządzenia nr 1408/71.

W związku z powyższym, w ocenie Sądu Apelacyjnego nie ulega wątpliwości, że organ rentowy miał na uwadze, iż – zważywszy na fakt – że we wskazanym wyżej okresie płatnik składek podlegała brytyjskiemu ustawodawstwu, nie podlegała ona w tym czasie ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu w Polsce z tytułu prowadzonej działalności na własny rachunek. Okoliczność ta znajduje odzwierciedlenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Sąd odwoławczy podzielił również stanowisko sądu pierwszej instancji co do tego, iż w sprawie nie można mówić o opieszałości organu rentowego, która rzekomo miała wpływ na prawidłowość ustaleń dokonanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Jak ustalił Sąd Okręgowy w szczególności na podstawie pism kierowanych regularnie do płatnika w toku postępowania administracyjnego, organ rentowy wielokrotnie informował stronę na jakim etapie znajduje się postępowanie zainicjowane wnioskiem z dnia 16 kwietnia 2014 r., jakie okoliczności zostały uwzględnione – w tym okres zatrudnienia płatnika na terenie Wielkiej Brytanii – oraz informował o możliwości zapoznania się z aktami sprawy w siedzibie ZUS. Przy czym należy zgodzić się z Sądem Okręgowym co do tego, że okoliczność, iż weryfikacja dokumentów płatnika trwała 3 lata pozostaje bez wpływu na treść ustaleń organu.

Reasumując, Sąd odwoławczy uznał, że zarówno decyzja organu rentowego z dnia 2 maja 2017 r. nr (...), jak i wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 17 listopada 2017 r. są rozstrzygnięciami prawidłowymi, zaś apelacja płatnika składek nie zawiera jakichkolwiek zarzutów, które doprowadzić mogłyby do zmiany lub uchylenia zaskarżonego orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako nieuzasadnioną.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c., zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego należnych organowi rentowemu ustalono na podstawie § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.). Przy czym, z uwagi na fakt przejścia przez ubezpieczoną A. F. na emeryturę, Sąd Apelacyjny postanowił na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpić od obciążania ubezpieczonej kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego w pozostałym zakresie.

SSA Urszula Iwanowska SSA Barbara Białecka del. SSO Gabriela Horodnicka-

Stelmaszczuk